

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Milady Tomkové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Českém Krumlově**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 15 C 29/2011, ve věci žaloby o zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **EuroStar Brno spol. s r. o.**, se sídlem v Brně, Úpatní 524/64, IČ 60711370, zastoupené Ing. Gabrielou Milotovou, advokátkou se sídlem v Ostravě, Daliborova 648/38, a žalované **N. G.**,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 15 C 29/2011, o zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím, **je** soud.
- II. Usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 28. 1. 2011, čj. 15 C 29/2011 - 12, **se zrušuje**.

O d ů v o d ň ě n í :

Podáním doručeným dne 11. 5. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, navrhl Český telekomunikační úřad tomuto senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Okresním soudem v Českém Krumlově ve věci žaloby o zaplacení částky 5000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalovaná (N. G.) uzavřela dne 13. 3. 2007 s žalobkyní (EuroStar Brno spol. s r. o.) Smlouvu o poskytnutí akčního balíčku. Akční balíček spočíval v poskytnutí movité věci – DVD Recorderu – za zvýhodněných podmínek v ceně 5000 Kč. Tuto movitou věc poskytla žalobkyně žalované svým vlastním jménem a na svůj vlastní účet. Poskytnutí movité věci za zvýhodněných podmínek bylo Smlouvou o poskytnutí akčního balíčku vázáno na dodržení sjednané délky trvání Smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací (dále jen „Účastnická smlouva“), kterou žalovaná tentýž den uzavřela se společností Telefónica O2 Czech Republic, a. s., jejímž jménem jednala žalobkyně. Konečně žalobkyně téhož dne přijala rovněž jménem společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s., „žádost o změnu B“ spočívající ve změně trvání Účastnické smlouvy z doby neurčité na dobu určitou v délce 24 měsíců.

Součástí Smlouvy o poskytnutí akčního balíčku byly Všeobecné obchodní podmínky společnosti EuroStar Brno spol. s r. o. (dále jen „Všeobecné obchodní podmínky“). Podle článku 10.1. Všeobecných obchodních podmínek se žalovaná zavázala zdržet se veškerého jednání

či opomenutí, jehož následkem by bylo ukončení Účastnické smlouvy před dobou jejího trvání, tj. zejména se zavázala zdržet se veškerého jednání či opomenutí, které by znamenalo porušení Účastnické smlouvy, ale i jiného jednání či opomenutí, které sice není porušením Účastnické smlouvy, ale jehož důsledkem bude ukončení Účastnické smlouvy před sjednanou dobou trvání. Článek 10.2. Všeobecných obchodních podmínek stanovil, že poruší-li žalovaná svou povinnost uvedenou v článku 10.1., je povinna zaplatit žalobkyni smluvní pokutu ve výši 5000 Kč. Smluvní pokuta je splatná dnem následujícím po dni, kdy žalobkyně obdrží od operátora oznámení o zániku Účastnické smlouvy. Za oznámení o zániku Účastnické smlouvy ze strany operátora se považuje zejména uvedení telefonního čísla žalované v soupisu deaktivovaných čísel, které žalobkyně od operátora obdrží v rámci vyúčtování provize.

Dne 20. 1. 2008 bylo žalobkyni oznámeno, že došlo k zániku Účastnické smlouvy žalované pro protiprávní jednání či opomenutí žalované. O tom podle žalobkyně svědčí potvrzení společnosti Josef KVAPIL a. s., která je přímým smluvním partnerem společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s. V souladu s článkem 10.2. Všeobecných obchodních podmínek nastala splatnost smluvní pokuty dne 21. 1. 2008, což ovšem žalovaná nereflektovala. Žalobkyně zaslala žalované dne 28. 12. 2010 upomínku před podáním žaloby, v níž ji vyzvala k zaplacení dlužné smluvní pokuty, úroků z dlužné částky a nákladů. Vzhledem k tomu, že žalovaná ani poté dobrovolně částku neuhradila, podala žalobkyně dne 19. 1. 2011 žalobu k Okresnímu soudu v Českém Krumlově, v níž se domáhala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit částku 5000 Kč s příslušenstvím včetně nákladů řízení.

Okresní soud v Českém Krumlově usnesením ze dne 28. 1. 2011, čj. 15 C 29/2011 - 12, rozhodl o zastavení řízení (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok III.); současně rozhodl o nákladech řízení (výrok II.). V odůvodnění konstatoval, že kdykoli za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. Podle § 129 odst. 1 věta první zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích) rozhoduje Český telekomunikační úřad záležitosti týkající se rozhodování sporů mezi osobou vykonávající komunikační činnost podle § 7 na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé. Z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. 33 Cdo 2894/2008 je zřejmé, že pokud došlo k postoupení pohledávky z osoby vykonávající komunikační činnost na žalobce, tak tato změna nemá vliv na pravomoc Českého telekomunikačního úřadu k rozhodování sporu týkajícího se povinnosti uložené tímto zákonem. Postoupením pohledávky osobou vykonávající komunikační činnost na žalobkyni se na podstatě a charakteru sporu ničeho nezměnilo. V tomto konkrétním případě se jedná o nezaplacenou smluvní pokutu za porušení smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. S odkazem na rozhodnutí zvláštního senátu sp. zn. Konf 27/2008 proto okresní soud dovodil, že k rozhodnutí ve věci má pravomoc pouze Český telekomunikační úřad.

Český telekomunikační úřad (navrhovatel) následně podal zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že pro naplnění pravomoci Českého telekomunikačního úřadu rozhodovat spor musí být kumulativně naplněny dvě podmínky: jedná se o spor mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost na straně jedné a účastníkem, resp. Uživatelem na straně druhé (osobnostní vymezení sporu), a spor se týká povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě (věcné vymezení). Navrhovatel respektuje názor vyslovený v rozhodnutí zvláštního senátu sp. zn. Konf 27/2008, dle kterého o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popř. uživatelem, rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporu o porušení povinností samotné. V tomto případě se jedná o smluvní pokutu za porušení smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací – tím je splněna druhá podmínka, tedy věcné vymezení sporu.

Splněna však není podmínka osobnostního vymezení sporu, neboť žalobkyně není osobou vykonávající komunikační činnost podle § 7 zákona o elektronických komunikacích; na straně žalobkyně také nedošlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku ve smyslu věty druhé § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích. Smluvní pokuta je sice sjednána za porušení povinnosti, o které má pravomoc rozhodovat navrhovatel, ale sjednaná je ve Smlouvě o poskytnutí dotovaného balíčku, kterou se žalovanou uzavřela a akční balíček žalované poskytla vlastním jménem a na vlastní účet žalobkyně. Jedná se proto o spor vyplývající z občanskoprávního vztahu mezi žalobkyní a žalovanou, k jehož rozhodování má pravomoc Okresní soud v Českém Krumlově.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Stranami takového sporu jsou podle § 1 odst. 1 citovaného zákona a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 citovaného zákona spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Českém Krumlově v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla věc postoupena; zvláštní senát konstatuje, že se v posuzované věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Při posouzení věci samé zvláštní senát nejprve vyloučil, že by v daném případě žalobkyní žádaná částka byla doplatkem kupní ceny předmětného DVD Recorderu, a tudíž na projednávaný případ nelze obdobně aplikovat závěry zvláštního senátu vyslovené v usnesení ze dne 3. 7. 2003, čj. Konf 19/2003 – 19, publikovaném pod č. 47/2004 Sb. NSS. Z formulace Všeobecných obchodních podmínek jednoznačně plyne, že se jedná o sankci peněžité povahy za nesplnění smluvní povinnosti, jejíž výše je v daném případě předem dohodnuta konkrétní částkou. Jedná se tedy o smluvní pokutu: jak správně poznamenal okresní soud i navrhovatel, při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána (usnesení zvláštního senátu ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7, publikované pod č. 1738/2009 Sb. NSS). Zvláštní senát z tohoto úhlu posoudil pravomoc navrhovatele k rozhodování předloženého případu.

Navrhovatel (též „Úřad“) je zřízen podle § 3 zákona o elektronických komunikacích jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.*“

Jak správně uvedl navrhovatel, podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12, publikované pod č. 1994/2010 Sb. NSS) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle výše citovaných pravidel první věty § 129 odst. 1 založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, již se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí „*a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona*“. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích („*účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb*“), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („*uživatelem se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací*“); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „*služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen*“. Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení „*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě*“.

Pokud jde o první, osobní, předpoklad, z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně není osobou vykonávající komunikační činnost. Takový charakter nepropůjčuje žalobkyni ani Smlouva o poskytnutí akčního balíčku, na jejímž základě žalovaná obdržela DVD Recorder za zvýhodněnou cenu (jejím předmětem tedy nebyla žádná z činností uvedených v § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích), ani Účastnická smlouva či žádost o změnu B, neboť v těchto případech jednala žalobkyně jako přímý zástupce společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s., a z těchto ujednání jí tudíž vůči žalované žádná práva a povinnosti nevznikly (srov. § 22 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník). Rovněž osoba žalované nenaplnuje ve vztahu k žalobkyni charakteristiku účastníka ani uživatele podle § 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikacích. O žalované by bylo lze hovořit jako o účastníku jen ve vztahu ke společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s., s níž uzavřela Účastnickou smlouvu, jejímž předmětem bylo poskytování služeb elektronických komunikací sítí O2. Žalobkyně ani žalovaná nejsou ani osobami, na než by byla postoupena pohledávka osob splňujících charakteristiku osoby vykonávající telekomunikační činnost, resp. účastníka či uživatele. Tvzení Okresního soudu v Českém Krumlově o postoupení pohledávky na žalobkyni nemá ve skutkovém vymezení případu žádnou oporu. Není ani zřejmé, kdo by měl takovou pohledávku na žalobkyni postoupit: společnost Telefónica O2 Czech Republic, a. s., která snad připadá do úvahy, žádný takový úkon nečinila. Již první předpoklad pravomoci navrhovatele není splněn.

Ani u druhého – věcného – předpokladu se zvláštní senát na rozdíl od navrhovatele nedomnívá, že by došlo k jeho naplnění. Ačkoliv rozhodující orgán bude muset v daném případě jako předběžnou otázku posoudit, zda se žalovaná dopustila jednání či opomenutí, které vedlo k ukončení Účastnické smlouvy, podstatou sporu je porušení povinnosti stanovené Všeobecnými obchodními podmínkami a Smlouvou o poskytnutí akčního balíčku, nikoliv povinnosti stanovené smlouvou o poskytování služeb elektronických komunikací (Účastnickou smlouvou). Předmětem Smlouvy o poskytnutí akčního balíčku přitom je poskytnutí movité věci za zvýhodněných podmínek, nikoliv činnosti specifikované v § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích. Porušenou povinností, jež je sankcionována smluvní pokutou, tudíž není povinnost stanovená zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě.

Lze tak uzavřít, že v posuzovaném případě není dán osobní ani věcný předpoklad pravomoci Českého telekomunikačního úřadu spor rozhodnout; pravomoci soudů se tedy tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 o. s. ř. soudy rozhodují „*spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*“

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc soudu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.). Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Českém Krumlově pokračovat v řízení o podané žalobě; přihlédne přitom ke zpětvzetí žaloby, které žalobkyně soudu doručila dne 10. 2. 2011.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. září 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu